

ŘEŠENÍ ÚLOH Z OBDOBÍ OD 27. 3. DO 3. 4.

MLUVNICE

VALENCE SLOVES:

1. **Uč. str. 64/cv. 1, možná řešení:** my jsme potěšili rodiče prospěchem (někdo potěšil někoho něčím), Petr vlastnil mobil (kdo vlastnil co), já jsem přemýšlela o budoucnosti (někdo přemýšlel o něčem), my se ohlížíme do minulosti, za kamarádem, za obrazem (někdo se ohlíží někam, za někým, za něčím), ...
2. **Uč. str. 64/cv. 2, možná řešení:** Často jsem mu pokládal těžké otázky, Řemeslník zručně pokládal plovoucí podlahu. Připravil večeři, Připravil nás na zítřek. Malý Petřík ve vodě stačil, Stačil se schovat před deštěm, Brzy nám v učení stačil. Těšil se z dárku, Těšil se na prázdniny. Věřil ve svůj úspěch, Věřil kamarádům. Prohlédl jeho lest, Lékař prohlédl pacienta, Malý pejsek už prohlédl. Hrál počítačovou hru, Hrál na housle, Hrál dobře.

Vaše řešení určitě budou jiná, šlo hlavně o to, abyste využili co nejvíce významových možností daných sloves.

3. **Uč. str. 64/cv. 3b) základy vět:** 1.(On) si vsunul ruce do kapsy. 2.Všechny by mrzelo, kdybys (ty) nepřišel. Za prospěch slíbili rodiče Petrovi kolo. 3.V kuchyni kvasí víno. 4.Potěš (ty) paní svou přítomností.4.Jana dovedla holčičku domů včas. 6.Letos v létě přišlo.

ZÁPOR MLUVNICKÝ A SLOVNÍ:

1. **Uč. str. 66/cv. 4:** Nikdo ti určitě nic nekoupí. Nikdy ti nezavolám. Před zkoušením nemám nikdy strach. Nikde nesvítí sluníčko. Můj bratr se mnou nikdy o ničem nediskutuje. Nikdy nemám chuť na nic sladkého. Nikdo se určitě nepřihlásí. Ještě jsem ti to vůbec (nikdy) nevysvětloval. Nikdy jsem o tom nic nečetl. Nikdy neměl dobrou náladu.
2. **PS str. 26/cv. 1 TAJENKA: SLOVNÍ (nespat, nedlouho, neodbytný, nepravý, nenadálý, nepřítel), cv. 2 TAJENKA: MLUVNICKÝ, cv. 3:** Nasbírali málo lesních plodů – Nenasbírali mnoho lesních plodů. Umazali jsme sousedovo auto od bahna – Neumazali jsme sousedovo auto od bahna. Každý ho viděl v tramvaji – Nikdo ho neviděl v tramvaji. Všichni umí abecedu – Nikdo neumí abecedu. Směje se Gustav i Pepa – Nesměje se ani Gustav, ani Pepa (nebo: Na fotografii jsou Gustav i Pepa – Na fotografii není ani Gustav, ani Pepa)., **cv.4:** lhát - nemluvit pravdu, stálý – neměnný, ukrutný – nelidský, málo – nemnoho, mlčet – nemluvit, samostatný – nezávislý, více – nejeden.
3. **Uč. str. 65 – 66/cv. 1a)** zápor mluvnický: není jednoduché, je nepřijatelné, je nepřípustné, se nesmí (dotýkat), nebývá stejné, zápor slovní: nedotykové, **cv. 1b):** ano – ne – ne – ano
4. **Uč. str. 67/cv. 7a)** souvětí souřadné, 3 věty, **b)** jména - PT 4.p, českých – PKS, vesnic – PKN, většinou – PUZ, si nevymýšleli– PŘS, sami – D, obyvatelé – PO, **c)** Tatobity, Poděbrady, **d)** ironický = zesměšňující, **e)** ale – spojka souřadící, kteří – zájmeno vztažné, **f) ?, g)** byl zdrojem = přísudek jmenný se sponou (přjs), **h)** 1H, ale (X) 2H, kteří 3V přívlastková

PRACOVNÍ LIST - TESTOVÉ OTÁZKY:

1. Které z následujících slov není příbuzné k ostatním?
 - a) lýko
 - b) lýkožrout
 - c) lýtko
 - d) lýkovec

2. V kterém slově nejsou tři předpony?
- a) **nevyznamenal – ne-vy-znamen-a-l**
 - b) nevyzpovídál – ne-vy-z-povíd-a-l
 - c) nevyzkoumal – ne-vy-z-koum-a-l
 - d) nevyzradil – ne-vy-z-rad-i-l
3. Slovo utišit je utvořeno ze základového slova:
- a) ticho
 - b) tichý
 - c) utichnout
 - d) **tišit (ticho-tichý-tišit-utišit)**
4. Které z následujících slovních spojení obsahuje nespisovný tvar?
- a) zkoušet zpěv
 - b) **se dvěma kamarády (vždy se DVĚMA)**
 - c) shodit vázu na zem
 - d) mezi čtyřma očima
5. Ve kterém řádku **není** pravopisná chyba?
- a) Mnozí lidé si myslí, že štěstí by si mohli koupit za peníze.
 - b) **Mnozí lidé si myslí, že štěstí by si mohli koupit za peníze.**
 - c) Mnozí lidé si myslí, že štěstí by si mohli koupit za peníze.
 - d) Mnozí lidé si myslí, že štěstí by si mohly koupit za peníze.
6. Ve které z následujících vět **je** pravopisná chyba?
- a) Tamější obyvatelé na nás působili velmi příjemně. (tamější – tam)
 - b) Úspěšně plnili své denní povinnosti, a tak je čekala odměna.
 - c) **Zřejmě zapomněl, že je tam kruhový objezd. (zřejmě – zřejmý)**
 - d) Koňské spřežení se rozběhlo, ale na povel kočího zpomalilo. (spřežení – směr dohromady, zpomalilo – dokončení děje)
7. Ve které větě je částice **takhle**?
- a) Jak můžeš takhle žít ? (tímto způsobem)
 - b) Takhle to vážně dál nejde. (tímto způsobem)
 - c) Udělej to takhle. (tímto způsobem)
 - d) **Což takhle dát si špenát? (otázka rozvažovací – takhle nemá platnost příslovce, ale částice)**
8. Ve které z následujících vět je sloveso v trpném tvaru?
- a) Udeřil se do hlavy.
 - b) Oči se jí leskly.
 - c) **Dnes se hraje opera Libuše. (je hrána)**
 - d) Všichni se sešli na nádraží.

9. Ve které z vět je pravopisná chyba v psaní vlastních jmen?
- a) Ubytoval se v hotelu U Tří lilíí.
 - b) **Navštívili jsme Kutnou horu, zámek Kačina a Lysou nad Labem. (Kutná Hora – název města)**
 - c) V Praze jsme si prohlédli Hrad, Karlův most a Staroměstské náměstí.
 - d) Procestovali Severní Ameriku i jižní Evropu.
10. Která z následujících vět je dvojčlenná?
- a) Líbí se nám tu.
 - b) V noci se blýskalo.
 - c) **Celý den padal sníh.**
 - d) Není mi dobře.
11. Ve které z vět je zájmeno v chybném tvaru?
- a) Chovali se ke mně vstřícně.
 - b) **Jejich chování mně velmi překvapilo. (překvapilo koho, co? MĚ – 4.p.)**
 - c) O našich problémech jsme s nimi nemluvili.
 - d) Nech ji být.
12. Ve které větě je tvar slova **přehrada** neshodným přívlastkem?
- a) Lipenské přehradě se někdy říká jihočeské moře. (PT)
 - b) Každou dovolenou trávíme u přehrady. (PUM)
 - c) **Naše chata leží na břehu přehrady. (na jakém břehu? – břehu přehrady PKN)**
 - d) Hrázný začal zvolna přehradu upouštět.(PT)
13. Nespisovný tvar slovesa je ve větě:
- a) **Chtěli by jste jet na výlet? (BYSTE)**
 - b) Podíval by ses na to?
 - c) Kdybychom přišli včas, vlak by nám neujel.
 - d) Přečetl sis to?
14. Ve které z vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem?
- a) Zloději prchali před policií.
 - b) Požáry napáchaly mnoho škody.
 - c) **Ledoborce razili cestu lodím. (LEDOBORCE – stroje – RAZILY x LEDOBORCI – muži – RAZILI)**
 - d) Z nádraží se hrnuly davy cestujících.
15. Doplněk **neobsahuje** věta:
- a) Karel se vracel z fotbalu unaven. (unaven = doplněk)
 - b) **Žákům působí největší problémy fyzika.**
 - c) Dívky cvičily na žíněnkách boso. (boso = doplněk)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Zkontrolujte si, zda máte úplný a srozumitelný význam jednotlivých pojmů:

TOTALITA = politický systém, který se vyznačuje snahou o ovládnutí všech vrstev společnosti a potlačení občanských svobod, veškerá moc je soustředěna do rukou jedné politické strany nebo jedné osoby (či skupiny osob)

MANIPULACE = snaha ovládnout chování a myšlení člověka ve prospěch manipulátora (státní moci)

REPRESIE = potrestání, společenská forma trestu za něco, co by vůbec být potrestáno nemělo

MÉDIA = prostředky masové komunikace (tisk, rozhlas, televize, internet...)

IDEOLOGIE = soustava názorů, postojů, výkladů, která slouží k upevnění moci dané politické struktury, pokud jedinec v totalitní společnosti odmítne danou ideologii, stává se nepřítelem („kdo nejde s námi, jde proti nám“)

INDIVIDUALITA = vyhraněnost, svébytnost, svéráznost daného člověka

Další úkoly k četbě jste jistě splnili každý co nejlépe dle svých schopností, proto vám nechci „vnucovat“ své řešení. Bohužel si o tom nemůžeme zatím popovídat v třídní diskusi, ale určitě toto téma proberte s někým, kdo totalitu zažil ve své dospělosti a může vám zprostředkovat skutečné normy a příklady chování totalitního režimu.